

prima instanță: Gh. Plămădeală
instanța de apel: A. Panov, T. Pelin, S. Arnăut

D E C I Z I E

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea, Ion Corolevski
Sveatoslav Moldovan, Nicolae Clima

examinînd recursul declarat de compania fiduciară „Europa-Trust” societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a companiei fiduciare „Europa-Trust” societate pe acțiuni împotriva Dianei Criclivaia cu privire la obligarea furnizării informației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către compania fiduciară „Europa-Trust” societate pe acțiuni și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2012, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La data de 28 mai 2010, compania fiduciară „Europa-Trust” societate pe acțiuni a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Dianei Criclivaia cu privire la obligarea furnizării informației.

În motivarea acțiunii reclamantul CF ”Europa-Trust” SA a invocat că prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 23.04.2009 pîrîta Diana Criclivaia a fost desemnată administrator fiduciar la compania lor.

La 19.05.2009 a expediat în adresa pârâtei scrisoarea cu nr.85 avînd drept scop asigurarea protecției juridice și a solicitat furnizarea informației și anume scrisorile adresate din numele lor, raportul scris referitor la participarea la adunările generale a acționarilor și exercitarea dreptului de vot, procesele verbale ale adunărilor generale, anunțurile publicate, cererile adresate societăților pe acțiuni, precum și alte petiții, contracte încheiate din numele lor și tot ce este legat de activitatea acestora și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Menționează reclamantul că nu a primit informația solicitată, fapt ce l-a determinat să sesizeze, în temeiul art.516 alin 1 CC, instanța de judecată cu acțiunea mai sus menționată.

Cere CF ”Europa-Trust” SA, obligarea Dianei Criclivaia să elibereze în formă scrisă informația solicitată prin scrisoarea nr.85 din 10.05.2009 și anume:

- scrisorile adresate din numele lor;

- raportul scris referitor la participarea la adunările generale a acționarilor și exercitarea dreptului de vot;
- procesele verbale ale adunărilor generale;
- anunțurile publicate;
- cererile adresate societăților pe acțiuni, precum și alte petiții;
- contracte încheiate din numele lor și tot ce este legat de activitatea acesteia și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2012 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2013, apelul declarat de CF "Europa-Trust" SA a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 17 septembrie 2013, CF "Europa-Trust" SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de CF "Europa-Trust" SA să fie admisă integral.

În motivarea recursului, CF "Europa-Trust" SA a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, fiind încălcate normele de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii. Mai indică recurenta că instanțele au apreciat arbitrar probele.

În special, recurentul a invocat că potrivit normelor care reglementează raporturile de administrare fiduciară, intimata este obligată să transmită informațiile solicitate de către CF "Europa-Trust" SA.

Mai mult, că intimata acceptând statutul de administrator fiduciar și-a asumat și consecințele prevăzute de lege, pe care le-a cunoscut sau trebuia să le cunoască.

Suplimentar celor invocate, mai menționează recurentul că intimata a executat obligația de informare pe marginea activității de administrare fiduciară a CF „Europa-Trust” SA față de o persoană, care nu a fost împuternicită să primească executarea obligației. Or, executarea obligației de informare față de Judecătoria Comercială de Circumscripție de către intimată nu corespunde exigențelor de executare a obligației instituite de art. 572 și 579 CC.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de CF „Europa-Trust” SA întemeiat și care urmează a fi admis și casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Astfel, s-a constatat că prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 23.04.2009 privind asigurarea acțiunii intentate de Procuratura Anticorupție împotriva CF „Europa-Trust” SA cu privire la dizolvare și cu deschiderea procedurii de lichidare, intimata Diana Criclivaia a fost desemnată în calitate de administrator fiduciar al recurentului, fiindu-i stabilite și împuternicirile: să asigure administrarea, folosirea, exploatarea eficientă, păstrarea și asigurarea pazei bunurilor transmise în administrare cu achitarea cheltuielilor aferente din sumele obținute în rezultatul administrării acesteia.

Prin încheierile Judecătorei Economice de Circumscripție din 15.10.2009, menținute prin decizia Curții de Apel Economice din 27 iulie 2010, cererea de chemare în judecată a Procuraturii Anticorupție împotriva CF „Europa-Trust” SA a fost scoasă de pe rol și măsura de asigurare a acțiunii privind numirea intimetei Criclivaia Diana în calitate de administrator fiduciar al CF „Europa-Trust” SA a fost anulată.

Prin urmare, se reține cu certitudine că în perioada 23 aprilie – 15 octombrie 2009, Diana Criclivaia a dispus de dreptul de a acționa în numele CF „Europa-Trust” SA în calitate de administrator fiduciar.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție mai constată că în interiorul perioadei indicate, mai exact la 19 mai 2009, CF „Europa-Trust” SA a adresat administratorului fiduciar scrisoarea nr.85 prin care a solicitat furnizarea informației, și anume: scrisorile adresate din numele companiei recurente cu anexarea copiilor acestora, raportul scris referitor la participarea din numele companiei la adunările generale a acționarilor și exercitarea dreptului de vot, procesele-verbale ale adunărilor generale a acționarilor la care a participat din numele companiei, anunțurile publicate din numele companiei, cererile înaintate din numele companiei registratorilor independenți privind furnizarea informației, cererile adresate societăților pe acțiuni privind convocarea adunării generale a acționarilor, precum și alte petiții, contracte încheiate din numele companiei, alte acte juridice în temeiul cărora au fost contractate/recunoscute obligații pecuniare și nepecuniare, acțiunile civile înaintate din numele companiei și/sau procesele judiciare în care a participat Diana Criclivaia din numele companiei sau în care au participat terțele persoane împuternicite de D. Criclivaia, operațiunile efectuate la contul bancar al companiei.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că potrivit art. 88 alin. (1) CC, instanța de judecată care examinează cererea privind dizolvarea persoanei juridice poate pune bunurile acesteia, la cerere, sub administrare fiduciară. În încheiere se specifică data instituirii administrării fiduciare. Instanța desemnează unul sau mai mulți administratori fiduciar și determină limitele împuternicirilor și remunerația lor.

Administrarea fiduciară instituită în acest mod se efectuează în temeiul dispozițiilor art. 1053-1060 CC.

Astfel, faptul că instanța de judecată numește administratorul fiduciar, limitele împuternicirilor și remunerația lor, nicidecum nu presupune că, în rezultat, ar avea calitate de fondator al administrării/fiduciant, ci doar numește administratorul fiduciar.

În context, potrivit art. 1053 alin. (1) CC, prin contractul de administrare fiduciară, o parte (fondator al administrării, fiduciant) predă bunuri în administrare fiduciară celeilalte părți (administrator fiduciar, fiduciar), iar aceasta se obligă să administreze patrimoniul în interesul fondatorului administrării.

În speță, Judecătoria Economică de Circumscripție, care a numit la 23.04.2009 administratorul fiduciar, nu poate fi considerată fondator fiduciar, instanța ne având vreun interes față de bunurile administrate.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 1060 CC, raporturilor fiduciare se aplică în modul corespunzător dispozițiile referitoare la mandat.

Prin urmare, art. 1041 alin. (1) CC, statuează că mandatarul este obligat să transmită mandantului toate informațiile necesare, să dea lămuririle cerute de mandant asupra executării mandatului, iar la executarea acestuia, să-l informeze neîntârziat și să prezinte darea de seamă.

În concluzie, Colegiul consideră că Diana Criclivaia, instanțele ierarhic inferioare, eronat au interpretat normele care reglementează raportul de administrare fiduciară, apreciind calitatea de fondator al administrării instanței de judecată.

Prin prisma celor învederate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază că și art. 516 CC a fost interpretat eronat de către instanțele judecătorești emitente ale hotărârii din 18 mai 2012 și deciziei din 24 iunie 2013, având în vedere opinia acestora precum că instituirea unui administrator prin intermediul unei decizii judecătorești, nu dă naștere unui raport obligațional între recurent și intimată.

Având în vedere circumstanțele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră incorectă decizia instanței de apel prin care a fost respins apelul declarat de către CF „Europa-Trust” SA și menținută hotărârea primei instanțe prin care acțiunea a fost respinsă, în legătură cu ce, recursul urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o hotărâre nouă prin care acțiunea CF „Europa-Trust” SA se admite.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de compania fiduciară „Europa-Trust” societate pe acțiuni.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2013 și hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a companiei fiduciare „Europa-Trust” societate pe acțiuni împotriva Dianei Criclivaia cu privire la obligarea furnizării informației, pronunțând o nouă hotărâre, prin care:

Se admite acțiunea companiei fiduciare „Europa-Trust” societate pe acțiuni împotriva Dianei Criclivaia cu privire la obligarea furnizării informației.

Se obligă Diana Criclivaia să elibereze, în formă scrisă, companiei fiduciare „Europa-Trust” societate pe acțiuni, informația solicitată prin scrisoarea nr.85 din 10 mai 2009.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței
Judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Ion Corolevski

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Clima